

Sygn. akt VII AGa 469/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VII Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: SSA Tomasz Wojciechowski

Sędziowie: SA Anna Rachocka

SO del. Tomasz Szczurowski (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Marta Kłoskowska

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2019 roku w Warszawie na rozprawie sprawy

z powództwa (...) E. G. (...) w K.

przeciwko (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością W. (...). w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 18 stycznia 2017 r., sygn. akt XVI GC 1131/15

I. oddala apelację;

II. zasądza od (...) E. G. (...) w K. na rzecz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością W. (...). w W. kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt **VII AGa 469/18**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 czerwca 2015 r. powódka (...) spółka jawna z siedzibą w K. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) spółki komandytowej z siedzibą w W. kwoty 19.454,54 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 listopada 2011 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 20 sierpnia 2015r., Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy nakazał pozwanej (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) spółce komandytowej z siedzibą w W. aby zapłaciła na rzecz powódki kwotę 19.454,54 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu.

Sprzeciwem pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) spółka komandytowa z siedzibą w W. zaskarżyła nakaz zapłaty w całości oraz wniosła o oddalenie powództwa wraz z zasądzeniem zwrotu kosztów postępowania.

Wyrokiem z dnia 18 stycznia 2017 r. Sąd Okręgowy w Warszawie, XVI Wydział Gospodarczy oddalił powództwo oraz zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 2417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższy wyrok zapadł w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i wywody prawne:

(...) spółka jawna z siedzibą w K. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej współpracowała z pozwaną (...) sp. z o.o. (...) spółką komandytową z siedzibą w W.. Współpraca polegała na tym, że (...) spółka jawna z siedzibą w K. sprzedawała pozwanej artykuły w celu ich odsprzedaży w sklepie wielkopowierzchniowym należącym do pozwanej.

Na podstawie szeregu umów zawartych przez strony, spółki wchodzące w skład grupy (...) oraz (...) (w tym (...) sp. z o.o. (...) spółką komandytową z siedzibą w W.) nabywały od (...) spółki jawnej z siedzibą w K. towary celem ich dalszej odsprzedaży. Umowy te zawierały również postanowienia dotyczące ustalenia zasad rozprowadzania przez (...) sp. z o.o. towarów w należącej do niej sieci sklepów oraz zakresu i sposobu współdziałania przy prowadzonych przez (...) sp. z o.o. i jego partnerów działaniach reklamowych i marketingowych. Obejmowały one w szczególności reklamę publiczną prowadzoną w środkach masowego przekazu, na billboardach, w Internecie lub w inny podobny sposób. Ponadto działania obejmowały druki reklamowe (np. inserty czy gazetki) oraz ekspozycje w sklepie. Umowa została zawarta na czas nieokreślony, zastępując wcześniejszą Umowę Marketingową. Zgodnie z pkt 3 zawartych przez strony umów marketingowych za usługi marketingowe okolicznościowe ustalone zostało wynagrodzenia stałe. Zgodnie z pkt 5.1 termin płatności za usługi wynosił 30 dni od daty wystawienia faktury VAT przez danego odbiorcę.

Niezależnie od ww. umów powódka (...) spółka jawna z siedzibą w K. zawarła z grupą (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (w tym z pozwaną) porozumienie w sprawie premii pieniężnych. Powódka (...) spółka jawna z siedzibą w K. została w nim określona jako dostawca, a pozwana (...) sp. z o.o. (...) spółka komandytowa z siedzibą w W. jako odbiorca. Przedmiotem ww. porozumienia były warunki przyznawania i wypłaty premii za zrealizowanie m.in. przez pozwaną określonych poziomów obrotu produktami powódki. W pkt 2 zawartego porozumienia strony ustaliły wysokość premii kwartalnej warunkowej, premii rocznej warunkowej oraz premii za wzrost obrotu. Ustalono, że premie płatne będą po zakończeniu odpowiednio kwartału lub roku kalendarzowego w terminie 30 dni od dnia wystawienia not obciążeniowych przez wszystkich odbiorców. Strony uzgodniły, iż noty obciążeniowe w imieniu wszystkich odbiorców będą mogły być wystawiane przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.. Ponadto ustalono, iż zobowiązania mogą być regulowane poprzez potrącenie wierzytelności danego odbiorcy lub też wierzytelności innych odbiorców z wierzytelnością przysługującą dostawcy wobec danego odbiorcy lub innych odbiorców.

Porozumienie w sprawie premii pieniężnych zostało zawarte na czas nieoznaczony. Strony postanowiły, iż zasady przyznawania i wypłaty premii uregulowane w ww. porozumieniu będą negocjowane na każdy kolejny rok kalendarzowy następującym po pierwszym roku kalendarzowym obowiązywania porozumienia razem z warunkami współpracy pomiędzy dostawcą i odbiorcami uregulowanymi w umowie handlowej.

Niezależnie od powyższego strony zawarły szereg porozumień dotyczących wspólnego przedsięwzięcia promocyjnego. Pozwana zobowiązywała się do wykonania na rzecz powódki szeregu działań promocyjnych i marketingowych w tym reklamy produktów, promocji produktów, ekspozycji specjalnej oraz promocji produktów w ramach akcji specjalnej. Za usługi wykonane na podstawie zawartych porozumień dotyczących przedsięwzięcia promocyjnego pozwana wystawiała powódce faktury VAT na określonej w porozumieniu kwotę.

Dnia 1 marca 2007 roku pomiędzy (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (faktor) oraz (...) spółką jawną z siedzibą w K. (klient) zawarta została umowa faktoringowa nr (...), na podstawie której faktor zobowiązał się w sposób stały do świadczenia na rzecz klienta usług factoringowych bez przyjęcia ryzyka na zasadach określonych w Regulaminie Świadczenia Usług (...) bez Przyjęcia Ryzyka.

W piśmie zatytułowanym „Zawiadomienie o cesji” powódka (...) spółka jawna z siedzibą w K. zawiadomiła pozwaną, iż z dniem 1 marca 2007 r. zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. umowę faktoringową. Powódka wskazała, iż przelała na rzecz banku wierzytelności przysługujące jej w stosunku do (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w stosunku do wymienionych spółek w tym w stosunku do pozwanej (...) sp. z o.o. (...) spółki komandytowej z siedzibą w W.. Powódka wskazała, iż przelew dotyczy wierzytelności wynikających z faktur

wystawionych od dnia 1 marca 2007 r., a należne kwoty po dokonaniu potrąceń należy przekazywać na rachunek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W..

Pismem z dnia 5 kwietnia 2007 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wyraziła zgodę na dokonywanie przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w tym (...) sp. z o.o. (...) spółkę komandytową z siedzibą w W. potrąceń wierzytelności przysługujących im w stosunku do (...) spółki jawnej z siedzibą w K. z tytułu świadczonych usług, wystawionych faktur, oraz kompensat.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. działając w imieniu własnym oraz m.in. w imieniu pozwanej (...) sp. z o.o. (...) spółki komandytowej z siedzibą w W. wyraziła zgodę na dokonanie cesji wierzytelności należnych (...) spółce jawnej z siedzibą w K. od spółki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. oraz wskazanych spółek w tym pozwanej (...) sp. z o.o. (...) spółki komandytowej z siedzibą w W. w związku z zawarciem umowy factoringowej nr (...).

Na podstawie zawartych przez strony umów, w tym porozumienia w sprawie premii pieniężnych z dnia 23 lipca 2014 r., pozwana wystawiała powódce noty obciążeniowe (...) BONUS na kwotę 640,71 zł, (...) BONUS na kwotę 1.592,01 zł (...) BONUS na kwotę 1.621,88 zł, (...) BONUS na kwotę 1.324,53 zł, (...) BONUS na kwotę 1.014,84 zł, (...) BONUS na kwotę 828,45 zł, (...) BONUS na kwotę 208,17 zł, (...) BONUS na kwotę 1.321,88 zł, (...) BONUS na kwotę 159,48 zł, (...) BONUS na kwotę 139,23 zł, (...) BONUS na kwotę 114,56 zł, (...) BONUS na kwotę 1.861,11 oraz (...) BONUS na kwotę 192,78 zł.

Niezależnie od powyższego na podstawie zawartych porozumień dotyczących wspólnego przedsięwzięcia promocyjnego pozwana wystawiła powódce faktury VAT nr (...) na kwotę 1.437,16 zł tytułem ekspozycji produktów dostawcy firmy (...) na terenie marketu, fakturę VAT nr (...) na kwotę 1.871,48 zł tytułem ekspozycji produktów dostawcy firmy (...), H. na terenie marketu, fakturę VAT nr (...) na kwotę 2.296,04 zł tytułem ekspozycji produktów dostawcy na terenie marketu, fakturę VAT nr (...) na kwotę 2.567,01 zł tytułem ekspozycji produktów dostawcy na terenie marketu oraz fakturę VAT nr (...) na kwotę 263,22 zł tytułem ekspozycji produktów dostawcy: odkurzacz 107 (...) na terenie marketu.

Należności wynikające z ww. not obciążeniowych oraz faktur VAT w łącznej wysokości 19.454,54 zł zgodnie z porozumieniem w sprawie premii pieniężnych z dnia 23 lipca 2014 r. zostały potrącone z należnościami powódki z tytułu wystawionych faktur za sprzedaż towaru.

Strony zawierając umowę handlową nie miały obowiązku zawierania umów marketingowych oraz porozumień dotyczących wspólnego przedsięwzięcia promocyjnego. Była możliwość dostarczenia towarów do marketów bez podpisania umowy marketingowej. Porozumienia w sprawie premii pieniężnych podpisywane były po negocjacjach z dostawcą towaru. Negocjacje w sprawie opłat odbywały się raz w roku. Umowy podpisywane były po przeprowadzonych negocjacjach. Powódka nie prosiła o obniżenie opłat. Produkty powódki były reklamowane w różny sposób w zależności od podpisanego porozumienia. Reklama towaru powódki była zawsze przeprowadzona po uzgodnieniu z przedstawicielami dostawcy, a ponadto było również wskazane miejsce reklamy. Powódka nie zgłaszała żadnych uwag w zakresie wykonywania usług dodatkowych. Faktury były wystawiane przez pozwaną zgodnie z umową, były weryfikowane przez pracownika powódki.

Pismem z dnia 17 listopada 2011 r. (...) spółka jawna z siedzibą w K. wniosła do Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie VIII Wydziału Gospodarczego wniosek o zawiązanie do próby ugodowej m.in. (...) sp. z o.o. (...) spółki komandytowej z siedzibą w W. w sprawie o zapłatę kwoty 898.986,77 zł. W wyniku prowadzonego postępowania nie doszło do zawarcia przez strony ugody.

W dniu 10 lipca 2013 r. powódka (...) spółka jawna z siedzibą w K. zawiadomiła pozwaną (...) sp. z o.o. (...) spółkę komandytową z siedzibą w W., iż upoważniła firmę (...) spółkę akcyjną z siedzibą w S. do odzyskania wierzytelności w łącznej kwocie 19.454,54 zł.

Pismem z dnia 15 lipca 2013 r. (...) spółka akcyjna z siedzibą w S. wezwała pozwaną (...) sp. z o.o. (...) spółkę komandytowa z siedzibą w W. do zapłaty kwoty 27.899,37 zł tytułem wierzytelności stanowiących należności inne niż marża handlowa, potrącone przez pozwaną na zasadach kompensaty.

Pismem z dnia 22 lipca 2013 r. pozwana zwróciła się do (...) spółki akcyjnej z siedzibą w S. o przedstawienie tytułu prawnego na podstawie którego wystawione zostało wezwanie do zapłaty.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów przywołanych powyżej oraz zeznań świadków. Większość dowodów z dokumentów nie była kwestionowana przez strony ani pod kątem ich autentyczności, ani prawdziwości. Część okoliczności była zaś między stronami niesporna (art. 230 k.p.c. w zw. z art. 229 k.p.c.). Sąd Okręgowy nie dał natomiast wiary zeznaniom świadka J. H. oraz P. P. w części, gdzie twierdzili, że nie było możliwości negocjacji zawieranych przez strony umów, a pozwana przedstawiała gotowe warunki współpracy. Przeczą temu dokumenty oraz zeznania świadka A. T..

Sąd Okręgowy wskazał, że powództwo podlegało oddaleniu jako niezasadne.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy odniósł się do podniesionego przez pozwanego zarzutu braku legitymacji czynnej. Pozwana twierdziła bowiem, że powódce nie służy legitymacja czynna do wstępowania w niniejszym procesie, gdyż (...) spółka jawna z siedzibą w K. przeniosła dochodzone wierzytelności na rzecz (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. zawierając umowę faktoringową z dnia 1 marca 2007 r. i z uwagi na ten fakt to tej ostatniej spółce przysługuje legitymacja czynna do występowania w niniejszej sprawie. Sąd Okręgowy nie podzielił jednak twierdzeń strony pozwanej w tym zakresie. W ocenie Sądu Okręgowego dochodzone w niniejszej sprawie wierzytelności o zwrot nienależnie pobranych opłat nie zostały objęte wspomnianą umową faktoringową.

W drugiej kolejności Sąd Okręgowy analizie podał podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia. Zaznaczył, że stosownie do treści art. 20 u.z.n.k. roszczenia z tytułu czynów nieuczciwej konkurencji ulegają przedawnieniu z upływem lat trzech, przy czym termin przedawnienia biegnie oddzielnie co do każdego naruszenia. Cytowany przepis nie reguluje początku biegu przedawnienia roszczeń z tytułu czynów nieuczciwej konkurencji. Stosując art. 442¹ k.c. per analogiam należy zdaniem Sądu Okręgowego przyjąć, że w stosunku do wszystkich majątkowych roszczeń opartych na ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji przedawnienie rozpoczyna swój bieg z chwilą, gdy poszkodowany dowiedział się o czynie nieuczciwej konkurencji i o osobie ponoszącej odpowiedzialność za jego popełnienie, a więc w przedmiotowej sprawie najwcześniej z chwilą kompensaty zobowiązania pozwanej z jej należnością wobec powódki z tytułu ceny towaru. Biorąc pod uwagę terminy płatności wystawionych przez pozwaną not obciążeniowych i faktur VAT oraz datę wniesienia pozwu tj. 16 czerwca 2015 r. roszczenie powódki należało zdaniem Sądu Okręgowego uznać za przedawnione, a tym samym zarzut przedawnienia był zasadny.

Sąd Okręgowy w powyższym kontekście podzielił stanowisko pozwanej, iż zawiązanie do próby ugodowej na które powołała się powódka nie przerwało biegu przedawnienia, gdyż wniosek nie precyzował roszczeń powódki w stosunku do pozwanej. We wspomnianym wniosku o zawiązanie do próby ugodowej powódka wskazała zbiorczą wartość wszystkich roszczeń w stosunku do podmiotów wskazanych we wniosku, w tym w stosunku do pozwanej nie wskazując czy żąda tej kwoty od wszystkich podmiotów solidarnie czy w części, a jeśli w części to w jakiej. W dodatku w rzeczonym zawiązaniu do próby ugodowej powódka określiła jedynie ogólną i łączną w stosunku do 47 podmiotów kwotę wierzytelności wskazując, iż wynika ona z umowy handlowej, umowy marketingowej oraz porozumienia w sprawie premii pieniężnych. Przy wniosku o zawiązanie do próby ugodowej powódka nie przedstawiła żadnych dokumentów faktur VAT czy not obciążeniowych na których podstawie wносиła o przerwanie biegu przedawnienia. W związku z powyższym wniesiony przez powódkę wniosek o zawiązanie do próby ugodowej zdaniem Sądu nie przerwał biegu przedawnienia, a w konsekwencji dochodzone niniejszym pozwem roszczenia wynikające z not obciążeniowych i faktur VAT przedawniły się w całości.

Niezależnie od powyższego Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 października 2014 r. sygn. SK 20/12 art. 15 ust. 1 pkt 4 u.z.n.k nie zakazuje bezwzględnie pobierania opłat

przez przedsiębiorców przyjmujących towar do sprzedaży w związku z realizacją umów zawartych z innymi przedsiębiorcami, lecz zakazuje pobierania jedynie takich opłat, które utrudniają dostęp do rynku, będąc sprzeczne z dobrymi obyczajami, zagrażają lub naruszają interes innych przedsiębiorców lub klienta (art. 15 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji). Trybunał wskazał, że działając w ramach wyznaczonych przez art. 353¹ k.c. oraz art. 5 k.c., przedsiębiorcy, uwzględnivszy zasady słuszności kontraktowej oraz dobre obyczaje obowiązujące w obrocie handlowym, mogą w wyniku negocjacji osiągnąć realny konsens i zastrzec dodatkowe świadczenia o charakterze pieniężnym w zamian za inne ekwiwalentne świadczenia przedsiębiorcy o silniejszej pozycji rynkowej. Zważywszy na wskazania Trybunału Konstytucyjnego, zdaniem Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie powódka nie zdołała udowodnić, że pozwana narzuciła (...) spółce jawnej z siedzibą w K. zawarcie porozumienia w sprawie bonusu warunkowego kwartalnego, bonusu warunkowego rocznego oraz porozumień dotyczących wspólnego przedsięwzięcia promocyjnego za które zostały wystawione wskazane powyżej noty obciążeniowe i faktury VAT. Sąd Okręgowy wskazał, że możliwość negocjacji zawieranych przez strony umów wynika z treści samych umów („zasady przyznawania i wypłaty premii będą negocjowane na każdy kolejny rok kalendarzowy”) oraz z zeznań świadka A. T.. Wobec czego należy uznać, iż wystawienie not obciążeniowych i faktur VAT nie świadczy o tym, że pozwana pobierała inne niż marża handlowa opłaty za przyjęcie towaru do sprzedaży.

W ocenie Sądu Okręgowego powódka nie przedstawiła żadnego dowodu na okoliczność braku podstawy do pobierania opłat, braku możliwości negocjacji umów, braku możliwości współpracy przy braku akceptacji opłaty oraz braku ekwiwalentności świadczeń i usług, jak również sposobu rozliczenia między stronami. Zdaniem zaś Sądu Okręgowego, zgodnie z dyspozycją art. 232 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. ciężar dowodu spoczywa na stronie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Ostatecznie Sąd Okręgowy uznał roszczenie powódki za przedawnione, wobec czego podlegało ono oddaleniu w całości.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w punkcie 2 sentencji wyroku zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania wyrażoną w art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego orzeczenia wniosła powódka zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów i uznanie iż sporządzony wniosek o zawezwanie do próby ugodowej, jak i postępowanie o zawezwanie do próby ugodowej nie przerwało biegu przedawnienia, albowiem zdaniem Sądu Okręgowego w postępowaniu pojednawczym nie sprecyzowano żądania, podczas gdy z załączonych dokumentów powyższe nie wynika. Ustalenia Sądu Okręgowego są sprzeczne ze zgromadzonym materiałem dowodowym,

2. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów i uznanie zeznań świadka P. P. i J. H. za niewiarygodne, gdzie świadkowie zeznali, że nie było możliwości negocjowania umów, a Sąd doszedł do wniosku, że z ich zeznań wynika, iż była możliwość negocjowania umów,

3. art. 123 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie, i uznanie że wniosek ten nie był czynnością dokonaną w celu przerwania biegu przedawnienia, ani też następną wymiana pism w postępowaniu o zawezwanie do próby ugodowej nie przyczyniała się do sprecyzowania roszczenia,

4. art. 3 wraz z art. 15 ust 1 pkt 4 ustawy o zwalczaniu czynów nieuczciwej konkurencji poprzez ich błędną wykładnię i uznanie, że opłaty z tytułu bonusu i opłat marketingowo-reklamowych nie stanowią deliktu, podczas gdy z okoliczności faktycznych, jak i prawnych wynika, iż sporne opłaty mają charakter opłat o charakterze deliktowym i są nienależne.

Mając powyższe na uwadze powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o oddalenie apelacji oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jako bezzasadna zasługiwała na oddalenie.

Podstawą żądania pozwu w niniejszej sprawie był art. 18 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 15 ust. 1 pkt 4 ustawy z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. 2018, poz. 419 j.t. z póź. zm., zwana dalej u.z.n.k.). Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 4 u.z.n.k. czynem nieuczciwej konkurencji jest utrudnianie innym przedsiębiorcom dostępu do rynku, w szczególności przez pobieranie innych niż marża handlowa opłat za przyjęcie towaru do sprzedaży. W myśl natomiast art. 18 ust. 1 pkt 5 u.z.n.k. w razie dokonania czynu nieuczciwej konkurencji, przedsiębiorca, którego interes został zagrożony lub naruszony, może żądać m. in. wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści, na zasadach ogólnych.

W niniejszej sprawie okolicznością bezsporną było związanie stron umowami określonymi szczegółowo w pozwie. Za okoliczność udowodnioną należało również przyjąć, fakt pobrania przez pozwaną opłat, których zwrotu domaga się powódka w przedmiotowej sprawie. Okoliczności te jednoznacznie wynikają z dowodów powołanych w pozwie, jak również z osobowych środków dowodowych.

Przechodząc zaś do zarzutów wywiedzionych w apelacji przede wszystkim należy poddać analizie zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego, jak i materialnego, co do uwzględnionego przez Sąd Okręgowy zarzutu przedawnienia. W tym kontekście trzeba podkreślić, że z uwagi na fakt, iż powódka roszczenie swoje opierała na czynie nieuczciwej konkurencji popełnionym rzekomo przez pozwaną, to przedawnienie roszczenia reguluje art. 20 u.z.n.k. (w brzmieniu, które miało zastosowanie) zgodnie z którym roszczenia z tytułu czynów nieuczciwej konkurencji ulegają przedawnieniu z upływem lat trzech. Bieg przedawnienia rozpoczyna się oddzielnie co do każdego naruszenia. Przepis art. 442 k.c. stosuje się odpowiednio. Co prawda art. 442 k.c. został uchylony i od dnia 10 sierpnia 2007 r. zastąpiony przepisem art. 442¹ k.c., niemniej unormowanie zawarte w uchylonym art. 442 k.c. zostało przeniesione do art. 442¹ k.c., a zatem przepis ten powinien być stosowany na zasadzie analogii. Co więcej, zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz. U. 2007, nr 80, poz. 538), do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie tej ustawy, a według przepisów dotychczasowych w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych, stosuje się przepisy art. 442¹ k.c. Odwołanie się do tego przepisu oznacza, że wskazany w art. 20 u.z.n.k. trzyletni termin przedawnienia jest liczony od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie (o popełnieniu czynu nieuczciwej konkurencji) i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Pozwana dopuszczała się czynów nieuczciwej konkurencji każdorazowo z chwilą dokonywania kompensaty wynagrodzenia powódki z tzw. opłatami półkowymi (zob. wyrok SA w Warszawie z dnia 12 lutego 2009 r., I ACa 808/08, niepubl.). Z dniem dowiedzenia się o kompensacie powódka dowiadywała się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, a więc zastosowanie znajdował art. 120 § 1 zd. 2 k.c.

Badając daty dokonania przez pozwaną poszczególnych potrąceń, których dotyczy żądanie pozwu, należy wskazać, że miały one miejsce w okresie od 28 listopada 2008 r. do dnia 30 września 2011 r. Trzyletni termin przedawnienia w stosunku do każdego z wyżej wymienionych roszczeń upłynął w okresie od 29 listopada 2011 r. do 01 października 2014 r. Pozew w niniejszej sprawie został natomiast złożony w dniu 16 czerwca 2015 r., a wobec tego roszczenia powódki objęte powództwem należało w rzeczywistości uznać za przedawnione.

Niemniej powódka wskazywała, że do przedawnienia nie doszło, albowiem bieg terminu przedawnienia został przerwany w wyniku zawezwania do próby ugody, co miało miejsce w dniu 21 listopada 2011 r. W ocenie jednak Sądu Okręgowego powyższy wniosek o zawezwanie do próby ugody nie mógł doprowadzić do przerwania biegu przedawnienia roszczenia objętego pozwem, gdyż nie precyzował roszczeń powódki wobec pozwanej. Wobec takiego stanowiska Sądu I instancji powódka w apelacji sformułowała dwa zarzuty. Po pierwsze zarzut naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów i uznanie iż sporządzony wniosek o zawezwanie do próby ugodowej, jak i postępowanie o zawezwanie do próby ugodowej nie przerwało biegu przedawnienia, albowiem zdaniem Sądu Okręgowego w postępowaniu pojednawczym nie

sprecyzowano żądania, podczas gdy z załączonych dokumentów powyższe nie wynika. Ustalenia Sądu Okręgowego są zdaniem apelującej sprzeczne ze zgromadzonym materiałem dowodowym. Po drugie zaś w tym samym kontekście wyprowadzono w apelacji zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 123 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że wniosek ten nie był czynnością dokonaną w celu przerwania biegu przedawnienia, ani też następną wymiana pism w postępowaniu o zawezwanie do próby ugodowej nie przyczyniała się do sprecyzowania roszczenia.

W ocenie Sądu Apelacyjnego oba wyżej wymienione zarzuty były niezasadne i nie mogły być uwzględnione. Zdaniem Sądu Apelacyjnego – Sąd I instancji w sposób prawidłowy ocenił treść wniosku o zawezwanie do próby ugody, z poszanowaniem art. 233 § 1 k.p.c., a następnie zasadnie uznał, że tak sformułowany wniosek nie mógł doprowadzić do przerwania biegu przedawnienia roszczenia objętego żądaniem pozwu. Z ugruntowanego bowiem orzecznictwa Sądu Najwyższego, w tym wyroku z dnia 20 lipca 2017 r. I CSK 716/16, niepubl., wynika, że zawezwanie do próby ugodowej przerywa bieg terminu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c., ale jedynie co do wierzytelności w zawezwaniu tym precyzyjnie określonej zarówno co do przedmiotu, jak i jej wysokości. Takiemu podejściu nie sprzeciwia się wynikający z art. 185 § 1 k.p.c. obowiązek związłego oznaczenia sprawy. Wymóg związłego oznaczenia sprawy należy przede wszystkim wiązać z obowiązkiem przedstawienia argumentacji uzasadniającej żądanie oraz przytaczania dowodów na jego poparcie. Zawezwanie do próby ugodowej musi odpowiadać podmiotowo i przedmiotowo żądaniu zgłoszonemu w pozwie. Spełnienie powyższych wymogów ma zasadnicze znaczenie, albowiem bez ich dochowania nie można byłoby wiązać z zawezwaniem do próby ugodowej skutku w postaci przerwy biegu przedawnienia roszczenia, skoro z zawezwania nie wynika nawet, z jakimi roszczeniami występuje wnioskodawca (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 238/06, niepubl.).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego dokonane przez Sąd Okręgowy ustalenie, że złożony przez powódkę wniosek o zawezwanie do próby ugodowej nie spełniał powyżej określonych zasadniczych wymogów nastąpiło z poszanowaniem granic swobodnej oceny dowodów wynikającej z art. 233 § 1 k.p.c. Analizując jednak powtórnie tę kwestię, zwłaszcza w kontekście podniesionych przez apelującą zarzutów należy przypomnieć, że wniosek ten wskazywał 47 uczestników, zaś w jego petitum wnioskodawca żądał zawezwania uczestników postępowania do próby ugodowej w sprawie o zapłatę kwoty 898986,77 zł. W ocenie Sądu Apelacyjnego tak sformułowane żądanie zawarte we wniosku nie może być uznane za czyniące zadość opisanym powyżej wymogom. Co prawda jednym z przeciwników wzywającego była spółka będąca pozwaną w niniejszej sprawie, to jednak na podstawie tak sformułowanego wniosku nie można ustalić o zawarciu ugody co do jakiej kwoty została ona wezwana. Odpowiedzi takiej próżno również szukać w uzasadnieniu wniosku o zawezwanie do próby ugody, w którym wskazano jedynie, że przeciwnicy wniosku obciążali (...) spółka jawna opłatami typu: premia za zrealizowany obrót, wynagrodzenie za usługi marketingowe oraz wynagrodzenie związane z otwarciem sklepów, bonusy, które w ocenie wzywającego są nienależne i dlatego domaga się on zawarcia ugody, niemniej nie wskazano który z podmiotów obciążał powódkę tymi opłatami i co równie istotne w jakim następowało to zakresie. Dalej należy podkreślić, że w powołanym wniosku nie wskazano również jakichkolwiek faktur VAT, czy not księgowych wystawionych przez poszczególne zawezwane podmioty, które mogłyby konkretyzować przedmiotowo wierzytelności objęte tym wnioskiem. W sytuacji zaś, gdy wielkość przysługującego roszczenia ustala się za pomocą faktury, która dopiero określa bliżej jego wysokość oraz okres, za który się ono należy, nie można uznać, że zawezwanie do próby ugodowej, do którego nie dołączono odpisów takich faktur precyzuje wierzytelność objętą zawezwaniem do próby ugody w wystarczającym stopniu (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 238/06, niepubl.). Trzeba bowiem dodać, że ani na podstawie wniosku o zawezwanie do próby ugody, ani jego uzasadnienia nie można ustalić przez kogo kwota wskazana w petitum wniosku miałyby być zapłacona – czy łącznie przez wszystkich wezwanych, czy solidarnie, czy w częściach, a jeśli w częściach to w jakich. Wniosek o zawezwanie do próby ugody nie spełniał więc warunków formalnych dotyczących precyzyjnego określenia wierzytelności co do której (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) spółka komandytowa została zawezwana do ugody. Istotnym jest jedynie przypomnienie, że wniosek dotyczył 47 podmiotów, a właśnie w takiej sytuacji szczególnie doniosłe jest precyzyjne określenie wierzytelności, co do której zawezwanie do próby ugody zostaje dokonane. Analogiczne zagadnienie było już zresztą rozstrzygane przez Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 25 lipca 2017 r., I ACa 627/16, niepubl. w uzasadnieniu którego trafnie wskazano, że zasadą jest, że przerwanie biegu przedawnienia następuje jedynie co do tych roszczeń, które zostały określone w zawezwaniu do próby ugodowej,

tak co do przedmiotu żądania, jak i wysokości, tj. w granicach wskazanych we wniosku. Zasada ta ma niewątpliwie zastosowanie w sytuacji, gdy wnioskodawcy przysługują wierzytelności wynikające z różnych stosunków prawnych, np. z wielu faktur wystawionych przez wierzyciela, a zawezwanie do próby ugodowej nie precyzuje jakie roszczenia składają się na kwotę wierzytelności wskazaną we wniosku. W takiej sytuacji do przerwania biegu przedawnienia nie dojdzie, skoro na podstawie treści zawezwania nie można ustalić, z jakimi konkretnie roszczeniami występuje wnioskodawca. Aczkolwiek należy przyznać, że wniosek o zawezwanie do próby ugodowej nie musi spełniać wymogów pozwu, niemniej bezwzględnie musi precyzować wierzytelność której dotyczy, co w przedmiotowej sprawie, tak w ocenie Sądu Okręgowego, jak i Sądu Apelacyjnego nie miało miejsca.

Dla powyższego wniosku nie ma znaczenia fakt, że w treści wniosku o zawezwanie do próby ugodowej jako dowód wskazano zestawienie faktur obejmujących w/w usługi. Zestawienia te zostały załączone do pozwu w niniejszej sprawie (k. 43-78). Nie można pominąć, że z zestawień tych nie wynika kwota co do której do zawarcia ugody wezwana była pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) spółka komandytowa. Poszczególne załączniki zatytułowano jako „zestawienie faktur z (...) – kompensata z dnia”. Tymczasem przeciwnikami wzywającego do zawarcia ugody były co prawda w części podmioty, które w swojej firmie zawierały słowa (...), niemniej były również podmioty, takie jak pozwana w niniejszej sprawie, które tych słów w swojej firmie nie miały. Poza tym we wniosku o zawezwanie do próby ugody, zgłaszając dowód z zestawienia faktur podano jednocześnie, że obejmują one usługi, zaś opłaty wymienione we wniosku miały dotyczyć nie tylko usług, ale również miały być pobierane tytułem bonusów. Takie zatytułowanie załączników, w kontekście zarówno ilości podmiotów wezwanych do ugody, brzmienia ich firm, jak również ilości numerów faktur podanych w zestawieniach również w ocenie Sądu Apelacyjnego nie może oznaczać prawidłowego oznaczenia wierzytelności, która była objęta zawezwaniem do próby ugody co do poszczególnych przeciwników wzywającego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego w niniejszym składzie sprecyzowanie wniosku o zawezwanie do próby ugodowej nie nastąpiło poprzez przedłożenie wezwania do zapłaty datowanego na 11 października 2011 r. (k. 1221-1222). W wezwaniu tym również nie dokonano określenia wierzytelności przysługującej rzekomo powódce wobec pozwanej w niniejszej sprawie. Co więcej w wezwaniu tym podano 57 podmiotów, a nie jak w zawezwaniu do próby ugody 47, przy czym kwota wynikająca z wezwania jest identyczna jak objęta zawezwaniem do próby ugody, co jedynie potwierdza brak sprecyzowania tego ostatniego.

Powódka musiała zresztą zdawać sobie sprawę z nieprecyzyjności zawezwania do próby ugody, albowiem w toku postępowania przed Sądem Rejonowym złożyła pismo datowane na dzień 20 lipca 2012 r. zawierające tabelę z wyszczególnionymi kwotami wskazującymi podstawę żądania, w podziale na poszczególnych uczestników postępowania, co w jej ocenie „umożliwi uczestnikom lepszą ocenę przedłożonego materiału” (k. 1200-1201). Niemniej w przekonaniu Sądu Apelacyjnego powyższe zestawienie nie może być uznane za skonkretyzowanie roszczenia objętego zawezwaniem do próby ugody. Pomiędzy bowiem wnioskiem o zawezwanie do próby ugody, a zestawieniem dołączonym do rzeczonoego pisma istnieją poważne rozbieżności, które tym bardziej stawiają w wątpliwość co do jakiej kwoty poszczególni uczestnicy byli wzywani do zawarcia ugody. Zestawienie załączone do pisma z dnia 20 lipca 2012 r. zawiera większą ilość podmiotów niż objęta zawezwaniem, a ponadto w zestawieniu tym nie podano jednoznacznie firmy pozwanego w niniejszej sprawie. Natomiast nawet gdyby przyjąć, że oznaczenie (...) miało oznaczać (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) spółka komandytowa, to kwota „obciążanie razem” wykazana w tym zestawieniu jest inna (niższa) niż kwota objęta żądaniem pozwu w niniejszej sprawie. O ile w przedmiotowym procesie powódka dochodziła zapłaty kwoty 19.454,54 zł, o tyle w zestawieniu podano sumę 16651,37 zł. Oczywiście nie było wykluczonym, iż zawezwanie do próby ugody dotyczyło kwoty innej niż objęta żądaniem pozwu, to jednak wobec braku dołączenia do zawezwania do próby ugody choćby zestawienia wszystkich faktur i not ze wskazaniem kogo i z jakiego tytułu dotyczą, nie jest możliwe ustalenie, że kwota podana w zestawieniu załączonym do pisma z dnia 20 lipca 2012 r. w rzeczywistości obejmuje należności objęte sporem w niniejszej sprawie.

Ostatecznie należało w ocenie Sądu Apelacyjnego przyjąć, że z poszanowaniem art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy uznał, że wniosek o zawezwanie do próby ugody nie precyzował wystarczająco objętej nim wierzytelności wobec pozwanej w niniejszej sprawie. Należy jeszcze dodać, że powódka zarzucając Sądowi Okręgowemu przekroczenie granic swobodnej

oceny dowodów w zakresie oceny wniosku o zawezwanie do próby ugody nie wskazała jednocześnie jakie zasady logiki zostały przy tej ocenie naruszone, co również potwierdza nietrafność stanowiska apelującej.

Skoro wniosek o zawezwanie do próby ugody nie precyzował wystarczająco objętej nim wierzytelności, a w szczególności nie można ustalić, czy była nim objęta wierzytelność, której dotyczyło żądanie pozwu w niniejszej sprawie, to Sąd Okręgowy prawidłowo przyjął, że brak jest podstaw do stwierdzenia, iż doszło do przerwania biegu przedawnienia roszczenia objętego żądaniem pozwu. Z uwagi na nieprecyzyjność zawezwania do próby ugody nie można przyjąć, że było ono czynnością bezpośrednio zmierzającą w celu dochodzenia przedmiotowego roszczenia. Wywody Sądu Okręgowego w tym zakresie również zasługują na akceptację i w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego nie mogą być uznane za naruszające art. 123 § 1 pkt 1 k.c. To zaś oznacza, że do momentu wniesienia pozwu w niniejszej sprawie nie doszło do przerwania biegu przedawnienia objętego nim roszczenia. Skoro zaś pozew został wniesiony w dniu 16 czerwca 2015 r., to nastąpiło to po upływie terminu przedawnienia objętego nim roszczenia, który upłynął co do ostatniej jego części w dniu 01 października 2014 r. Powództwo więc na zasadzie art. 20 u.z.n.k. w zw. z art. 117 § 2 k.c. należało oddalić, co skutkowało na obecnym etapie postępowania oddaleniem na podstawie art. 385 k.p.c. apelacji w niniejszej sprawie jako bezzasadnej. Powyższe czyniło jednocześnie bezprzedmiotowym rozpatrzenie pozostałych zarzutów wywiedzionych w apelacji.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Ponieważ postępowanie apelacyjne zostało w całości wygrane przez pozwaną, toteż zasadnym było zasądzenie na jej rzecz poniesionych kosztów postępowania apelacyjnego, które stanowiły koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym ustalone na podstawie § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015, poz. 1804 z póź. zm).

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji wyroku.